

بررسی کاربرد زینتی گونه های بومادران بومی ایران در فضای سبز

مهدی رحیم ملک، نعمت اله اعتمادی، بدرالدین ابراهیم سید طباطبایی، احمدارزانی

مربی گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد واحد خوراسگان، استادیار گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان، دانشیار گروه بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان و استاد گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان

بومادران (*Achillea* spp.) گیاهی است از خانواده Asteraceae و راسته Asterales؛ که در مناطق مختلف اروپا، نواحی معتدل آسیا (به خصوص کشور ایران) و نواحی شمالی آمریکا می‌روید. این جنس بیش از ۱۰۰ گونه زینتی و دارویی دارد. در این تحقیق بذور تعداد ۱۸ نمونه جمعیتی بومادران از سه گونه *A. millefolium*، *A. filipendulina* و *A. teunifolia* از استان های آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، تهران، کردستان، لرستان و فارس جمع آوری گردید؛ سپس در دانشگاه صنعتی اصفهان به همراه یک نمونه زینتی *A. millefolium* از کشور هلند پس از مطالعه نحوه جوانه زنی و استقرار در قالب طرح بلوک کامل تصادفی با سه تکرار کشت گردید. ارتفاع بوته، طول ساقه گل دهنده، قطر گل، تعداد گلچه در گل آذین اصلی، تعداد گلچه در گل آذین فرعی و گستردگی بوته ها و تعداد روز تا گلدهی، تعداد روز تا ۵۰٪ و ۱۰۰٪ گلدهی اندازه گیری شدند. نتایج اختلاف معنی داری را در سطح احتمال ۱٪ در رابطه با صفات اندازه گیری شده نشان دادند. مقایسه میانگین داده ها نشان داد نمونه ۳۵ که نمونه جمعیتی *A. millefolium* از استان کردستان بود بالاترین تعداد گلچه در گل آذین اصلی را دارا بود و بالاترین قطر گل متعلق به *A. millefolium* هلندی بود که نمونه ۲۲ که *A. filipendulina* از استان اردبیل بود نیز دارای قطر گل مناسبی بود. کمترین ارتفاع را شماره ۴۰ از گونه *A. filipendulina*، بیشترین طول ساقه گل دهنده را شماره ۲۷ از گونه *A. teunifolia* و بیشترین گستردگی را شماره ۲۵ از گونه *A. filipendulina* داشت. پس از مقایسه تمام صفات و در نظر گرفتن رنگ و زیبایی آن ها در مجموع می توان نمونه های ۹، ۲۵ را از گونه *A. millefolium* از استان های اردبیل و اصفهان، ۲۲

گلکاری - پوستر

را از گونه *A. filipendulina* از اردبیل و نمونه های ۲۷ و ۲۸ از گونه *A. teunifolia* را از استان آذربایجان غربی برای کشت در فضای سبز و مطالعات آتی پیشنهاد نمود. نظر به اینکه گونه ها و ارقام بومی و زینتی ایران سازگاری مناسبتری در مقایسه با ارقام خارجی دارند لذا می توان این نمونه ها را در فضای سبز کشت نمود.